

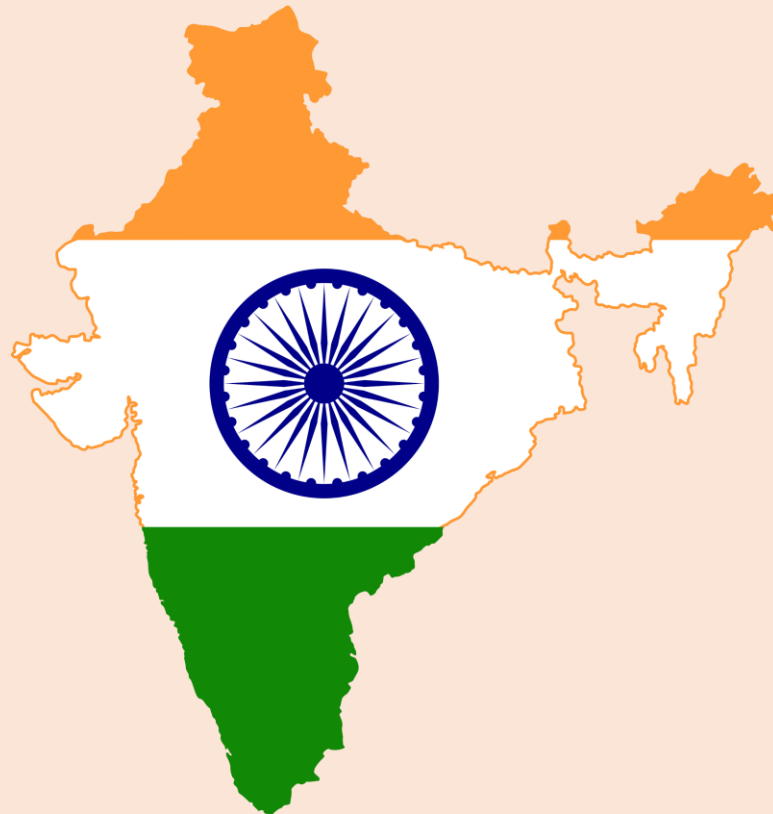
Indie – kraj kontrastów społecznych i gospodarczych

Indie to kraj leżący w Azji Południowej, m.in. na Półwyspie Indyjskim. W tej części kontynentu kilka tysięcy lat temu powstały i rozwinęły się wielkie kultury. W XV wieku Krzysztof Kolumb, poszukując drogi do Indii, dopłynął do wysp leżących u wschodnich wybrzeży Ameryki Środkowej. Sądząc, że to Indie, nazwał miejscową ludność Indianami. Dlatego mieszkańców Indii dla odróżnienia nazywa się Hindusami.

Republika Indii jest trzecim co do wielkości powierzchni państwem Azji i siódmym na świecie. Obszar kraju obejmuje **3 mln 166,4 tys. km²**, czyli ponad 10-krotnie więcej niż Polska.

Indie są drugim państwem na świecie pod względem liczby ludności – w 2021 roku liczyły **1 mld 397 mln** mieszkańców, co stanowiło 17,7% ogółu ludności świata.

Na obszarze Indii wyróżnia się trzy główne regiony geograficzne:

- **Góry Karakorum i Himalaje** rozciągające się wzdłuż północnych granic kraju;
- **Nizinę Hindustańską** obejmującą **Nizinę Gangesu**, a także Nizinę Indusu (większość jej obszaru leży w Pakistanie) oraz deltę Gangesu i Brahmaputry (większość obszaru w Bangladeszu);
- **Wyżynę Dekan** na Półwyspie Indyjskim obrzeżoną niezbyt wysokimi górami – Ghatami Wschodnimi i Ghatami Zachodnimi.

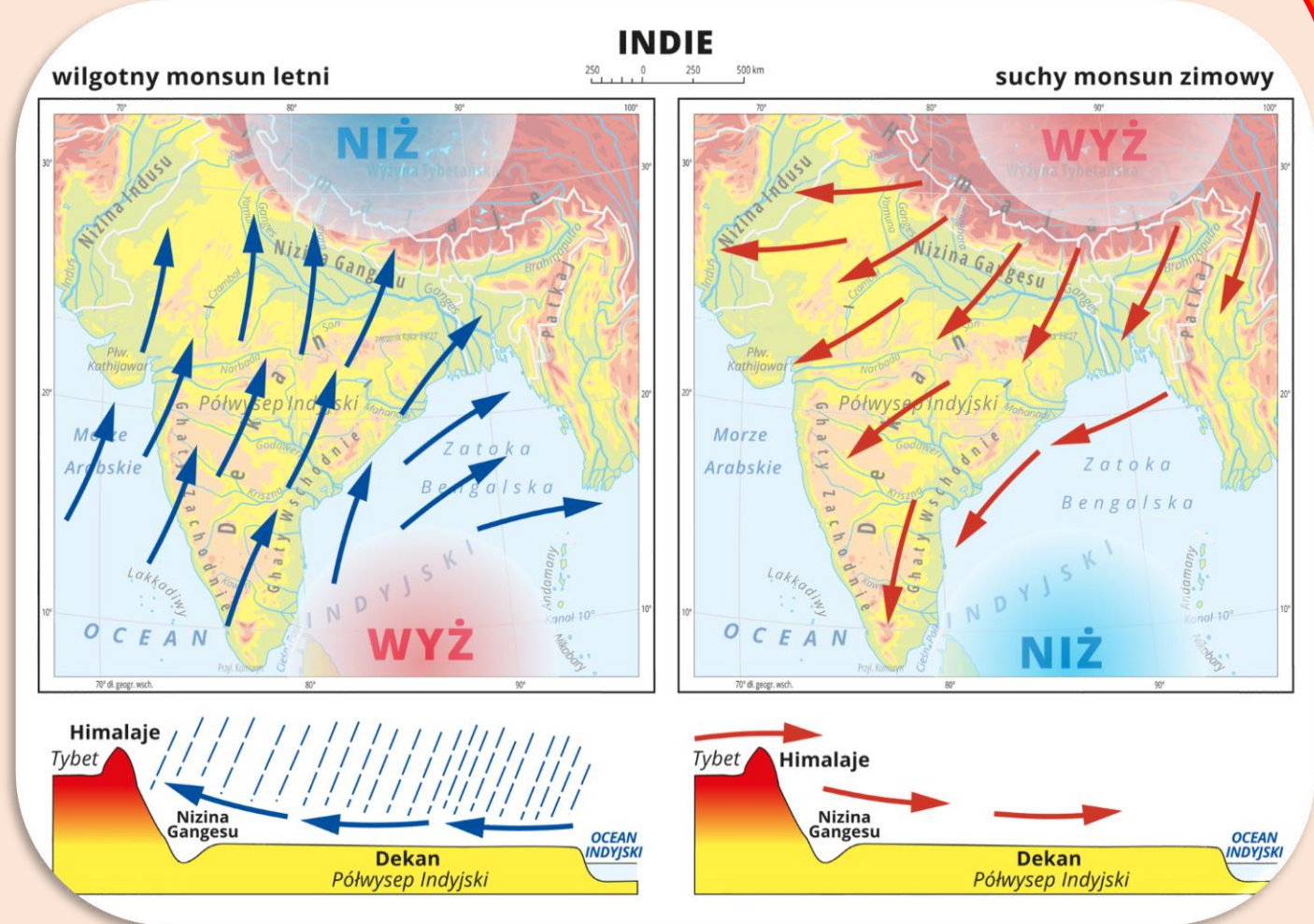
Ponadto do obszaru Indii zaliczają się archipelagi: **Lakszadiwy** (Lakkadiwy) na Morzu Arabskim oraz **Andamany** i **Nikobary** w Zatoce Bengalskiej.

Prawie cały obszar Indii znajduje się pod wpływem klimatu zwrotnikowego wilgotnego – monsunowego. O rocznym przebiegu temperatury powietrza oraz rozkładzie i wysokości opadów na tym obszarze decydują dwa czynniki klimatotwórcze:

- ukształtowanie powierzchni,
- monsunowa cyrkulacja atmosferyczna mas powietrza.

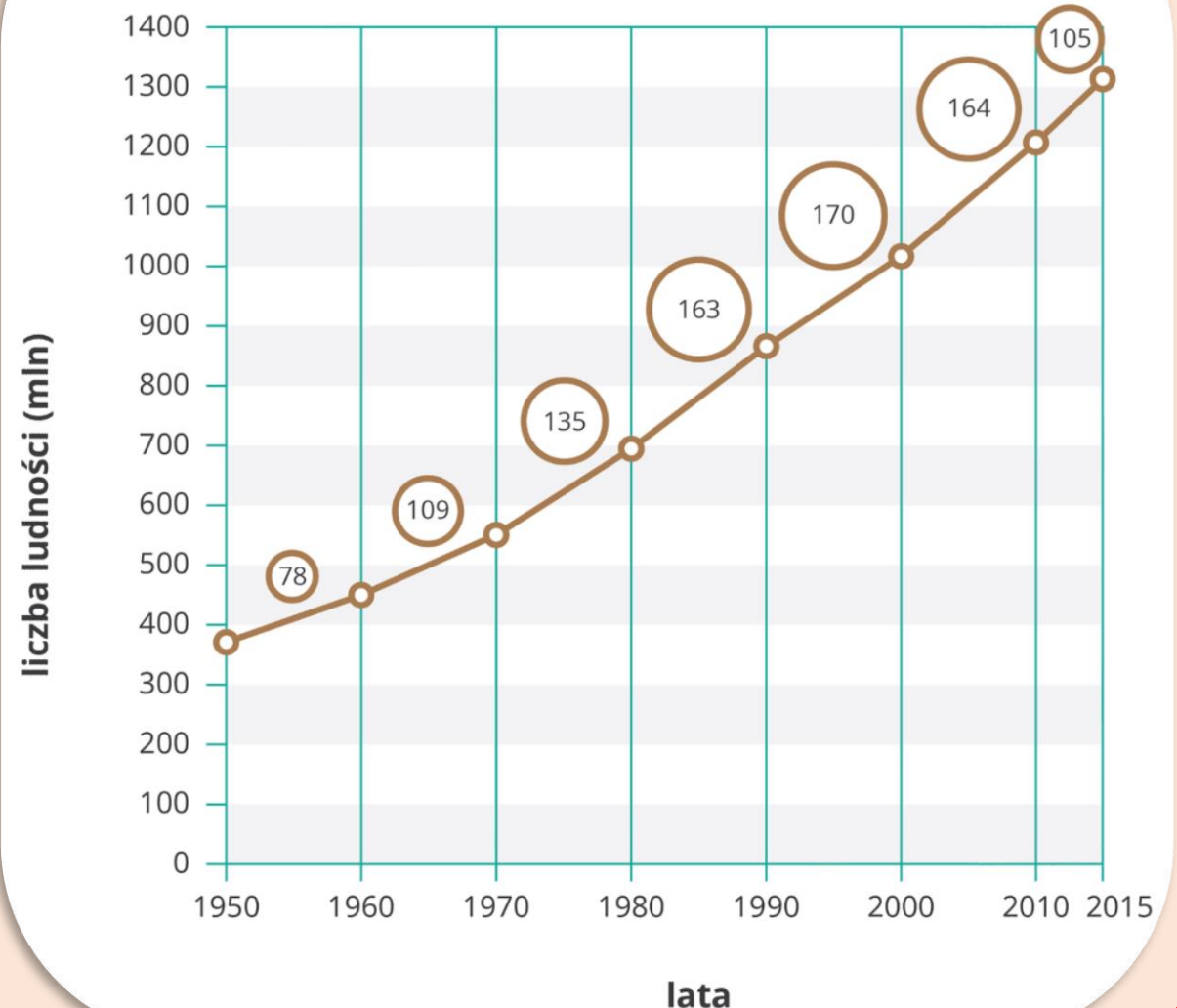
Niewielki obszar w zachodniej części Indii, w rejonie Niziny Indusu, obejmuje **klimat zwrotnikowy suchy**, w którym roczna suma opadów nie przekracza 500 mm. Powstała tam nawet gorąca, piaszczysta **Pustynia Thar**

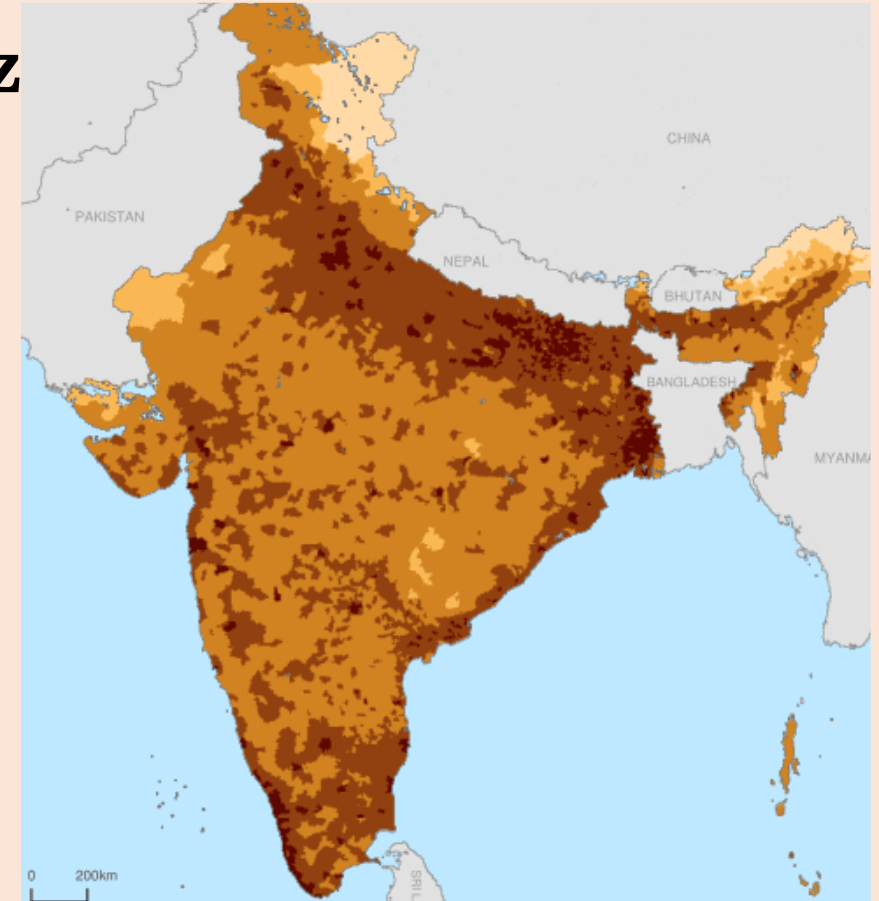
- **Najważniejszą cechą klimatu monsunowego zwrotnikowego jest sezonowa zmienność wiatru przynosząca bardzo nierównomierny rozkład opadów w ciągu roku. Podczas występowania wilgotnego monsunu letniego spada do 70–90% rocznej sumy opadów – w zależności od położenia stacji klimatycznej. Inne ważne cechy klimatu monsunowego zwrotnikowego w Indiach to:**
- **na obszarze Niziny Hindustańskiej, wyżyny Dekan i wybrzeżach Półwyspu Indyjskiego przez cały rok utrzymuje się wysoka temperatura powietrza; w czasie monsunu letniego średnia miesięczna sięga 28–30°C, a podczas okresu chłodniejszego spada do ok. 20°C;**
- **wielką rolę w kształtowaniu klimatu Indii odgrywają równoleżnikowo ułożone Himalaje, które osłaniają obszar półwyspu od bezpośredniego wpływu monsunów zimowych – suchych i chłodnych wiatrów wiejących zimą z północnego wschodu;**
- **na obszarach górskich zaznacza się piętrowość klimatyczna; granica wieloletniego śniegu na południowych stokach Himalajów przebiega na wysokości 6000 m n.p.m. (na północnych stokach jest to 4500 m n.p.m.);**
- **klimat monsunowy jest czynnikiem kształtującym cykl produkcyjny w rolnictwie Indii, a tym samym w istotny sposób wpływa na życie ludzi na tym obszarze.**

- Indie są państwem, w którym występuje obecnie najwyższy bezwzględny wzrost liczby ludności. Od 1960 roku w ciągu każdego dziesięciolecia przybywa w Indiach ponad 100 mln mieszkańców. A w pięcioleciu (2010–2015) przybyło już 105 mln.

Wzrost liczby ludności w Indiach w latach 1950-2015

Te zjawiska przyczyniły się do wydłużenia średniej długości życia oraz do zmniejszenia umieralności niemowląt. Nastąpił wielki przyrost ludności nazywany eksplozją demograficzną. Indie są państwem, w którym przeważa ludność wiejska. W 2015 roku na wsi mieszkało 67,3% społeczeństwa. Ludność Indii jest rozmieszczona bardzo nierównomiernie.

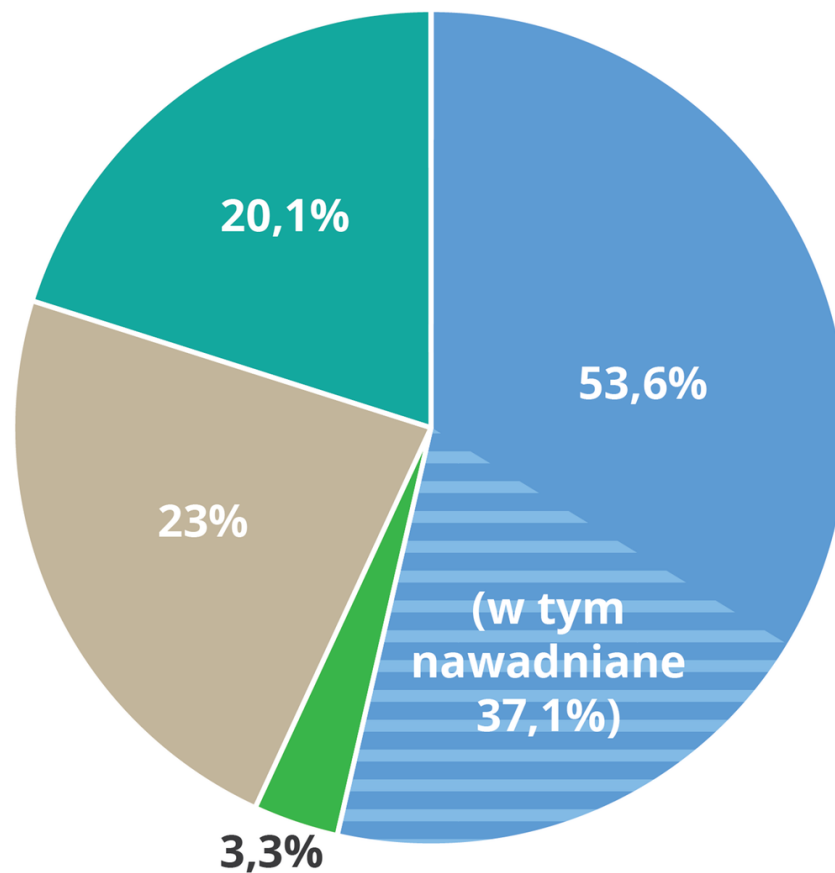
Największa średnia gęstość zaludnienia występuje na obszarach dogodnych dla rolnictwa. W nizinnym pasie na północy kraju sięga ona 400 osób/km², a w delcie Gangesu przekracza nawet 700 osób/km². Duża gęstość zaludnienia występuje też na południowo-zachodnich wybrzeżach Półwyspu Indyjskiego i na południu kraju. We wnętrzu Półwyspu, na wyżynie Dekan gęstość zaludnienia jest niższa i wynosi 50–200 osób/km². Tereny górskie i pustynia Thar na północnym zachodzie są obszarami słabo zaludnionymi.

Dominującą religią w Indiach jest hinduizm, który wyznaje 72% ogółu ludności. Wyznawcy tej religii m.in. starają się podtrzymywać tradycyjny, wynikający z urodzenia, podział społeczeństwa na kasty. Co prawda system kastowy został w Indiach oficjalnie zniesiony w 1950 roku, ale w różnych społecznościach – głównie wiejskich – do dzisiaj występuje wiele zachowań wynikających z tego systemu, np. małżeństwa zawierane są tylko w obrębie własnej kasty.

Indie są państwem zróżnicowanym i rozwijającym się gospodarczo. Połowa zatrudnionych wciąż pracuje w rolnictwie, co jest bardzo wysokim odsetkiem. Dla porównania w Polsce rolnicy stanowią 12% ogółu zatrudnionych, a w krajach wysoko rozwiniętych jest to zaledwie kilka procent. Jednak w Indiach coraz szybciej rozwijają się usługi i przemysł. Stopniowo rośnie zatrudnienie w tych działach gospodarki i stale zwiększa się ich udział w produkcie krajowym brutto.

Struktura użytkowania ziemi w Indiach

■ grunty orne i plantacje

■ łąki i pastwiska

■ las

■ pozostałe grunty i nieużytki

INDIE

główne uprawy

250 0 250 500 km

- ryż
- pszenica
- proso, sorgo
- trzcina cukrowa
- bawełna
- herbata
- juta
- orzeszki ziemne

- las
- ekstensywna hodowla
- tereny nieproduktywne rolniczo

